

Universiteit
Leiden
The Netherlands

State monopoly, Chinese style : a case study of the tobacco industry
Cheng, Y.W.

Citation

Cheng, Y. W. (2015, May 28). *State monopoly, Chinese style : a case study of the tobacco industry*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/33062>

Version: Corrected Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/33062>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/33062> holds various files of this Leiden University dissertation

Author: Cheng, Yi-Wen

Title: State monopoly, Chinese style : a case study of the tobacco industry

Issue Date: 2015-05-28

Samenvatting

Staatsmonopolie in Chinese stijl: een gevalstudie van de tabaksindustrie bestudeert hoe staats- en marktelementen met elkaar verbonden kwamen en op elkaar hebben ingewerkt in China's staatsmonopolistische industrie gedurende de laatste drie decennia. Hoewel het aantal privé-bedrijven in China substantieel is gegroeid, is staatscontrole – in de vorm van ondernemingen in eigendom van de centrale staat (SOE's) – niet veel afgenomen in bepaalde gemonopoliseerde industrieën na de invoering van marktgeoriënteerde hervormingen in de economie. Hoewel een aantal andere landen met een markteconomie staatsmonopolies bleef houden – d.w.z. monopolies gecreëerd, bevorderd, en ondersteund door de politieke autoriteiten in diverse industrieën ten behoeve van openbaar belang of grotere schaalvoordelen – met de opkomst van het neoliberalisme in de zeventiger jaren, heeft afnemend geloof in het vermogen van overheden om deze ondernemingen te beheren grotendeels terrein verloren aan marktideologieën en –oplossingen, d.w.z. privatisering. In China zijn staatsmonopolistische industrieën echter belangwekkender geworden, ondanks het WTO-lidmaatschap van het land gedurende inmiddels meer dan een decennium. Nog verwarrender dan hun opmerkelijke aanwezigheid is hoe krachtig de competitie is tussen China's staatsmonopolistische industrieën betreffende prijs, productiedifferentiatie, verkoopmanagement, reclame, enzovoort.

Deze studie gaat uit van een historisch-institutionalistische benadering en concentreert zich op de tabaksindustrie als een aparte gevalstudie om te onderzoeken waarom er in dit regime van staatsmonopolie vanaf het begin competitie bestond en hoe zich dit ontwikkelde in China. Gezien het feit dat competitie meestal wordt opgevat als de essentie van “normale” markteconomieën en dat staatsmonopolies, beschouwd als een vorm van monopolie gecontroleerd bij decreet, zijn bekritiseerd als fnuikend voor competitie, vormt dit paradoxale verschijnsel – het tegelijkertijd bestaan van staatsmonopolie en competitie – een cruciaal bestanddeel in elke discussie over de dynamiek staat/markt in China. Met hun aandacht elders gericht door theoretische vooringenomenheden hebben neoliberale onderzoekers dit onderwerp weinig bestudeerd, maar de inzichten afkomstig uit deze studie werpen niet alleen licht op de complexiteit van China's staat/markt relatie – er hebben veel manieren bestaan om een staatsmonopolie te organiseren – maar ook op de legitimiteitscrisis waar de Chinese autoriteiten nu mee te maken hebben.

Ik beargumenteer dat de opkomst van competitie in het staatsmonopolie op tabak voortkwam uit een bepaald industrieel bestuurspatroon, dat incrementeel vorm kreeg en versterkt werd via interacties tussen lokale overheden en de lokale vertegenwoordigers van de Chinese Nationale Tabak Corporatie (CNTC).

Toen de institutionele omgevingen waarin lokale overheden en de lokale vertegenwoordigers van de CNTC gesitueerd waren veranderden, transformeerden het bestuurspatroon en het resulterende competitietype zich continu gedurende drie verschillende fasen: quasi-vrije competitie onder het tweesporensysteem (1982-1993), beperkte competitie onder onderheersende lokale protectie (1994-2004), en quasi-oligopolische competitie onder het centraal geleide competitieve monopolie (2005-2012). De consequenties van deze competitie in elke fase nu brachten veranderingen in regelgeving teweeg in de staatsmonopolie op tabak op de cruciale punten waar nieuwe grondslagen voor de volgende fase tot stand kwamen om het volgende beheerspatroon te genereren.

Het traceren van de ontwikkeling van deze drie fasen onthult niet alleen hoe lokale overheden al de facto vertegenwoordigers zijn geworden ten dienste van de CNTC maar ook hoe deze omstandigheid indirect de controlecapaciteit van het monopolie versterkte, en zodoende zowel staatscontrole en competitie verstevigde en intensiverde. Door deze dynamieken vermeed China niet alleen de gebruikelijke samenspanning tussen opkomende oligopolies kenmerkend onder het “centraal-geleide competitieve monopolie”, maar ook de dualistische antithese van staatscontrole versus competitie. Het was in deze context dat het “staatsmonopolie Chinese stijl” werd gevormd.